

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور:

تمرکز لایحه بودجه ۱۴۰۵ بر مهار تورم است

باید گفت که پرسنل دولت و بازنشستگان خانواده دولت هستند، رئیس جمهور از خواست کمیسیون تلفیق برای حمایت از کارمند، بازنشسته و سایر نیازمندان استقبال کرده و آماده هرگونه همکاری لازم برای تقویت معیشت مردم و حقوق کارمندان و بازنشستگان است. وی به دغدغه برخی نمایندگان درباره سهم مالیات ها از بودجه سال آینده دولت اشاره کرد و گفت: دوشاخ نشان می دهد فشار مالیاتی تغییر نکرده است. یکی شاخص درصد مالیات نسبت به تولید ناخالص داخلی است که نسبت به سال گذشته کمتر شده است و دوم اینکه رشد مالیاتی در بودجه کمتر از سال گذشته است.

وی یادآور شد: در سال ۱۴۰۳ رشد مالیاتی در بودجه ۵۲ درصد و در سال ۱۴۰۴ برابر ۴۸ درصد بود که این شاخص برای سال آینده به رشد ۴۶ درصدی رسیده است بنابراین کمترین رشد نسبت به سال های قبل و بیشتر از این کاهش به فرار مالیاتی، معافیت های مالیاتی و موارد مشابه نسبت داده شد.

رئیس سازمان برنامه و بودجه در خصوص افزایش ۲ درصدی مالیات بر ارزش افزوده نیز گفت: دولت به طور کتبی در این زمینه اعلام کرد که در خدمت مردم است؛ اگر چه استدلال های قوی تری وجود دارد که این کمک به رفع فقر و معیشت مردم می انجامد. دولت به مجلس احترام می گذارد و هر تصمیمی که انجام شود در خدمت آن است؛ در صورت نیاز به استدلال دقیق تر، می تواند در کمیسیون مطرح شود.

پورمحمدی یادآور شد: در حوزه معیشت کارکنان دولت، در لایحه بودجه معافیت مالیاتی نسبت به سال جاری به طور کامل افزایش یافته است و تا ۴۰ میلیون تومان هیچ مالیاتی پرداخت نمی شود؛ برای بازه ۴۰ تا ۹۰ میلیون تقریباً ۱۱ درصد مالیات پرداخت می شود بنابراین از این طریق تلاش شد وضعیت معیشتی آنان مدنظر قرار گیرد.

بهبود معیشت مردم هدف مشترک دولت و مجلس است

معاون رئیس جمهور با تاکید بر اینکه لایحه بودجه، در حقیقت بودجه کل کشور است نه فقط دولت، اظهار داشت: معاون رئیس جمهور به نمایندگی از حاکمیت موظف است درآمدها و هزینه های کل کشور را در نظر بگیرد و بودجه ارائه شده نیز باید همه قوای قضاییه، مقننه، نیروهای مسلح و سایر نهادها را در بر بگیرد، نه فقط دولت.

پورمحمدی با یادآوری اینکه دولت تنها بودجه را پیشنهاد می دهد و مجلس با تصویب یا تغییر، آن را نهایی می کند، افزود: رئیس جمهور و مجلس در خصوص بودجه توافق و هم سویی دارند و بنابراین از کنار هم قرار گرفتن نظرات کمیسیون تلفیق و کمیته های مجلس حمایت می کنیم چنانچه رئیس جمهور با ۵ مورد تغییر کمیسیون تلفیق موافقت کرد و به صراحت در نامه ای این موافقت را اعلام کرد.

وی ادامه داد: هدف مشترک، معیشت مردم و حقوق کارمندان و بازنشستگان است؛ لذا اختلافی وجود ندارد و تلاش برای پیشبرد با همیاری اجرامی است. وی این نکته را هم گفت که دستک های مختلف با انعطاف پذیری به تهیه بودجه کمک کرده اند، هر چند برخی خواسته ها تحقق نیافته است.

سرپرست اداره کل میراث فرهنگی استان کرمان:

دقت در خدمات عامل ارتقای تصویر گردشگری استان کرمان است

نیکرو، با بیان اینکه دستگاه های عضو ستاد اجرایی خدمات سفر پیشنهادها و برنامه های اجرایی خود را با هدف بهبود خدمات رسانی به گردشگران ارائه کنند افزود: جمع بندی این پیشنهادها می تواند به تدوین برنامه ای عملیاتی و منسجم برای ارتقای سطح خدمات سفر در استان منجر شود. وی، خاطرنشان کرد: هدف مشترک همه ما، خلق تجربه ای خوشایند و ایمن برای گردشگران و تقویت جایگاه کرمان به عنوان یکی از مقاصد شاخص گردشگری کشور است.

رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور با تاکید بر اینکه لایحه بودجه ۱۴۰۵ برای مهار تورم نگاشته شده است و به همین دلیل دولت تمرکز هزینه های خود را کشیده است، گفت: اگر درآمد موهوم باشد و هزینه ها کنترل نشود، تورم پیش می آید.

به گزارش ایرنا، سیدحمید پورمحمدی در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی و در جریان رسیدگی به کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۵ کل کشور با برشمردن ویژگی های این لایحه اظهار داشت: هیچ امری مهمتر از ثبات در اقتصاد نیست؛ وقتی ثبات باشد مثل این است که قایقی بادبان بلند می کند و با یک نسیم همه امور جلومی رود ولی اگر یک دریا متلاطم و موج شود، هر چقدر پارو زنید به جلو نخواهید رفت.

وی با تاکید بر اینکه مهمترین امری که ثبات را برآور می کند تورم است، افزود: مهمترین اقدامی که در این بودجه سعی شده به آن توجه شود، این بود که در کمند و کمین تورم های بالانقیمت زیر وقتی دولت شیر هزینه را باز کند و بدون آنکه درآمد قطعی داشته باشد، در کمین تورم می افتیم. معاون رئیس جمهور با بیان اینکه هزینه کردن برای دستگاه های اجرایی لذت بخش است اظهار داشت: وقتی تمرکز هزینه کشیده شود، همه نگران می شوند؛ هزینه خوب است ولی جایی که درآمد قطعی داشته باشیم.

همه باید از زیاده خواهی در مصرف و هزینه در بودجه بپرهیزیم

پورمحمدی با بیان اینکه دولت با رویکرد پرهیز از هزینه های غیر ضرور، لایحه بودجه را فقط ۲ درصد رشد داد و حدود ۷۰ ردیف را حذف و ۵۶ ردیف را ادغام کرد، افزود: وقتی مردم در سختی هستند و معیشت آنان تأمین نیست، می توان بودجه های غیر ضرور دستگاه ها را کاهش یا حذف کرد تا منابع محدود صرف معیشت مردم شود.

معاون رئیس جمهور با بیان اینکه در لایحه بودجه حدود ۱۳۶ ردیف کاهش یافت و امکان حذف ۱۰۰ ردیف دیگر هم وجود دارد، گفت: اگر وضع کشور خوب شد دوباره می توان این ردیف ها را اضافه کرد و اگر نشد، منابع محدود صرف معیشت و اشتغال خواهد شد.

وی هدف دولت در بودجه را کاهش هزینه های واهی و جلوگیری از هزینه کرد غیر ضروری در همه دستگاه ها دانست و تاکید کرد: دومین هدف دولت در بودجه معیشت مردم بود زیرا هیچ امری برای دولت مقدس تر از معیشت آحاد مردم نیست و هم اکنون مردم نگران معیشت خود هستند

پورمحمدی با بیان اینکه بودجه باید به سمت کمک به معیشت مردم هدایت شود و منابع محدود برای حمایت از مناطقی که فقر بیشتر دارند، صرف شود، اظهار داشت: در مورد حقوق پرسنل

سر مقاله

اثر یکسان سازی ارز بر صنعت پتروشیمی

دکتر علی مبالغه نیا/ سیاست پژوه صنعت پتروشیمی

● بودجه سال ۱۴۰۵ در بستری تدوین شده که ساختار تأمین منابع دولت نسبت به دهه های گذشته دستخوش تغییر بنیادین شده است. کاهش محسوس سهم درآمدهای نفتی در منابع عمومی، نه یک انتخاب سیاسی بلکه نتیجه محدودیت های واقعی در فروش، انتقال و وصول درآمدهای نفتی است. دولت در این شرایط ناچار شده است بودجه را بر پایه منابع درونزا و قابل دسترس تر تنظیم کند؛ منابعی که بیش از هر چیز شامل درآمدهای مالیاتی، قیمت گذاری انرژی، تعدیل نرخ ارز و استفاده هدفمند از بازار بدهی است.

مطابق ارقام لایحه بودجه، سهم درآمدهای نفتی به حدود ۱۴ درصد منابع عمومی محدود شده و در مقابل، درآمدهای مالیاتی یا رشدی کم سابقه به حدود ۲ هزار و ۹۶۰ همت رسیده و بیش از ۵۷ درصد منابع بودجه را تشکیل می دهد. این تغییر ترکیب منابع، نشان دهنده عبور تدریجی اما پرهزینه بودجه ایران از نفت محوری به مالیات محوری است؛ گذاری که در کوتاه مدت فشار آن ناگزیر بر بخش های مولد و شفاف اقتصاد وارد می شود. در چنین چارچوبی، نرخ ارز به یکی از ابزارهای اصلی تنظیم بودجه تبدیل شده است. به رسمیت شناختن نرخ تالار دوم مرکز مبادله برای تسهیل درآمدهای ارزی، بیانگر پذیرش واقعیت های اقتصادی و فاصله گرفتن از سیاست های تثبیت مصنوعی نرخ ارز است. دولت از این مسیر تلاش می کند هم انگیزه صادرات را حفظ کند و هم بخشی از شکاف منابع خود را به صورت غیر مستقیم پوشش دهد، بدون آنکه مستقیماً به اسراف پولی و تشدید تورم متوسل شود.

در این میان، صنعت پتروشیمی ایران جایگاهی ویژه در معادله بودجه ۱۴۰۵ دارد. این صنعت از معدود بخش های اقتصادی کشور است که هم مقیاس بزرگ، هم شفافیت نسبی، هم دسترسی به بازارهای جهانی و هم وابستگی مستقیم به سیاست های انرژی و ارزی دولت دارد. همین ویژگی ها باعث شده پتروشیمی ها به یکی از اصلی ترین نقاط تماس سیاست مالی دولت با بخش واقعی اقتصاد تبدیل شوند. پتروشیمی ها بر خلاف بسیاری از بخش های اقتصادی، امکان پنهان سازی درآمد، فرار مالیاتی یا خروج از نظام قیمت گذاری رسمی را ندارند. فروش محصولات از طریق بورس کالا، وابستگی به خوراک و انرژی دولتی و حضور در بازار سرمایه، این صنعت را به یکی از قابل دسترس ترین بخش های اقتصاد تبدیل کرده، در نتیجه در شرایطی که دولت به دنبال منابع پایدار مالی است، فشار سیاسی به طور طبیعی بر چنین صنایعی متمرکز می شود.

واقعیت تر شدن نرخ ارز، از منظر درآمدی برای شرکت های پتروشیمی صادرات محور یک مزیت محسوب می شود. افزایش نرخ تسعیر، درآمد ریالی صادرات را تقویت کرده و به ویژه برای شرکت هایی که هزینه های انبعاثات ریالی است، منجر به بهبود سودآوری اسمی می شود. این موضوع انگیزه صادرات و بازگشت ارز را افزایش داده و به بهبود تراز ارزی کشور کمک می کند. اما این مزیت تازه و به صورت همزمان با افزایش هزینه های تولید ختنی می شود. افزایش نرخ خوراک گاز، یکسان سازی نرخ گاز سوخت و خوراک، رشد تعرفه های انرژی و هزینه های جانبی، بخشی از سود ناشی از رشد نرخ ارز را مستهلک می کند. به بیان دیگر، دولت از مسیر قیمت انرژی، بخشی از درآمد ایجاد شده برای پتروشیمی ها را مجدداً به بودجه باز می گرداند.

افزایش مالیات ها، به ویژه رشد مالیات ارزش افزوده از ۱۰ به ۱۲ درصد و تشدید مالیات بر سود شرکت ها، یکی دیگر از کانال های انتقال بار بودجه ای به صنعت پتروشیمی است. در صنایعی که قدرت قیمت گذاری بالاتری دارند، امکان انتقال این هزینه به مصرف کننده وجود دارد، اما در بازارهای رقابتی صادراتی، این افزایش هزینه مستقیماً به کاهش حاشیه سود واقعی منجر می شود. صنعت پتروشیمی ایران ماهیتی سرمایه بر، بلندمدت و وابسته به ثبات سیاستی دارد. پروژه های توسعه ای این صنعت نیازمند اقی قابل پیش بینی در نرخ خوراک، سیاست های ارزی و مقررات صادراتی هستند. هرگونه نوسان یا تصمیمات مقطعی، هزینه سرمایه را افزایش داده و جذابیت سرمایه گذاری جدید را کاهش می دهد؛ موضوعی که آثار آن نه فوری، بلکه در میان مدت و بلندمدت نمایان می شود.

در بخش تأمین مالی دولت، انتشار اوراق بدهی در محدوده ۷۵۰ تا ۹۴۰ همت، هر چند در مقایسه با تورم ۴۰ تا ۵۰ درصدی محافظه کارانه به نظر می رسد، اما اثر تراجمی آن بر بازار سرمایه قابل چشم پوشی نیست. جذب نقدینگی توسط اوراق دولتی، ظرفیت تأمین مالی صنایع بزرگ از جمله پتروشیمی ها را محدود کرده و نرخ بازده مورد انتظار سرمایه گذاران را افزایش می دهد. کاهش حدود ۷۰ درصدی درآمدهای حاصل از واگذاری دارایی های سرمایه ای نیز نشان می دهد دولت تمایل کمتری به فروش دارایی با اتکا به منابع ناپایدار دارد. این تصمیم اگرچه به منظور پایداری مالی قابل دفاع است، اما در عمل فشار بیشتری بر جریان های نقدی مستمر اقتصاد از جمله مالیات، انرژی و صادرات وارد می کند که پتروشیمی ها در کلون آن قرار دارند. در مجموع، بودجه ۱۴۰۵ برای صنعت پتروشیمی ترکیبی از فرصت و فشار است، اما منشا هر دو یکسان است: کاهش نقش نفت در بودجه و جایگزینی آن با منابع مالیاتی و قیمتی. فرصت از محل نرخ ارز و صادرات شکل می گیرد و فشار از ناحیه انرژی، مالیات و تأمین مالی. این دوگانه، نه ناشی از تناقض سیاستی، بلکه نتیجه الزامات ساختاری بودجه جدید است.

در نهایت، می توان گفت فشار وارد شده بر صنعت پتروشیمی در بودجه ۱۴۰۵ محصول مستقیم گذار بودجه ایران از نفت محوری به مالیات محوری است. اگر این گذار بدون اصلاح هزینه های دولت و افزایش بهره وری بخش عمومی ادامه یابد، بار آن به طور نامتوازن بر دوش صنایع شفاف و مولد باقی خواهد ماند؛ صنایعی که در عین تأمین منابع کوتاه مدت دولت، نقش کلیدی در رشد اقتصادی و ارزآوری بلندمدت کشور ایفا می کنند.

در بودجه سال ۱۴۰۵، ترکیب منابع دولت به طور معناداری تغییر کرده و سهم درآمدهای مالیاتی یا رشدی حدود ۶۲ درصدی به حدود ۲۹۶۰ همت رسیده و بیش از ۵۷ درصد منابع عمومی را پوشش می دهد، در حالی که سهم درآمدهای نفتی به حدود ۱۴ درصد کاهش یافته است. همزمان، درآمدهای واگذاری دارایی های سرمایه ای با افتی در حدود ۷۰ درصد از ۹۳۰ همت به حدود ۲۷۵ همت رسیده که نشان دهنده کاهش اتکال دولت به فروش نفت، دارایی و منابع ناپایدار است. در بخش تأمین مالی، انتشار اوراق بدهی در بازه ۷۵۰ تا ۹۴۰ همت پیش بینی شده که معادل حدود ۱ تا ۱۸ درصد منابع بودجه بوده و اگر چنانچه نسبت به تورم سالانه ۴۰ تا ۵۰ درصدی محافظه کارانه ارزیابی می شود، اما اثر تراجمی آن بر بازار سرمایه و هزینه های تأمین مالی شرکت های بزرگ، از جمله پتروشیمی ها، قابل توجه است. به رسمیت شناختن نرخ تالار دوم ارز برای تسهیل درآمدهای ارزی، به طور بالقوه درآمد ریالی شرکت های صادرات محور پتروشیمی را افزایش می دهد، اما این اثر مثبت با افزایش نرخ خوراک، یکسان سازی قیمت انرژی، رشد مالیات ارزش افزوده از ۱۰ به ۱۲ درصد و افزایش مالیات شرکت ها تا حد زیادی تعدیل می شود. در مجموع، صنعت پتروشیمی در بودجه ۱۴۰۵ به عنوان یکی از اصلی ترین منابع قابل اتکال دولت برای جبران کاهش درآمدهای نفتی عمل می کند و فشار وارد شده بر این صنعت، نه ناشی از نفت محوری بودن بودجه، بلکه نتیجه مستقیم مالیات محوری، واقعی سازی نرخ ها و محدودیت شدید منابع جایگزین دولت است.